

קוֹנְטֵרַס

גְּדֻלַּת שׁוֹבְבֵי"ם

יגלה גדלת ימי שובבי"ם, שבהם יכולים לתקן את כל מה שחטא אדם בפגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, שזהו העון החמור ביותר, רחמנא לצלן.

בְּנוֹי וּמֵיֶסֶד עַל־פִּי דְבָרֵי

רַבֵּנוּ הַקְּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא, אֹר הַגְּנוּז וְהַצָּפוֹן

בוֹצִינָא קְדִישָׁא עֲלָאָה, אֲדוֹנֵנוּ, מוֹרְנוּ וְרַבֵּנוּ

רַבִּי נַחֲמָן מְבַרְסֶלֶב, זְכוּתוֹ יִגַן עָלֵינוּ

וְעַל־פִּי דְבָרֵי תַלְמִידוֹ, מוֹרְנוּ הַגָּאוֹן

הַקְּדוֹשׁ, אֹר נִפְלָא, אֲשֶׁר כָּל רֵז לֹא אָנִים לִיה

רַבִּי נַתָּן מְבַרְסֶלֶב, זְכוּתוֹ יִגַן עָלֵינוּ

וּמִשְׁלֵב בְּפִסּוּקֵי תוֹרָה, נְבִיאִים, כְּתוּבִים וּמַאֲמָרֵי

חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים מְגַמְרָא וּמְדַרְשִׁים וְזֶהר הַקְּדוֹשׁ

הוֹבָא לְדָפוּס עַל־יְדֵי

חֲסִידֵי בְּרֶסֶלֶב

עִיה"ק יְרוּשָׁלַיִם תּוֹכֵב"א

מוֹהֲרָא"ש נ"י אָמַר, אֲשֶׁר כָּל בַּר יִשְׂרָאֵל
צָרִיךְ לְדַעַת, שֶׁהַיָּמִים הָאֵלֶּוּ יָמֵי שׁוֹבְבֵי"ם,
הֵם גְּדוֹלִים וְחֲשׁוּבִים מְאֹד בַּשָּׁמַיִם, וְלִכֵּן
אֲשֶׁרִי מִי שֶׁמִּנְצֵל אוֹתָם בַּשְּׂקִידָה נִפְלְאָה
מְאֹד בַּאֲמִירַת תְּהִלִּים וּבַלְמוּד 'עֵינַן יַעֲקֹב',
וּמִשְׁנֵיּוֹת, וְאֲשֶׁרִי מִי שֶׁזּוֹכֶה לְסֵיִם בִּימֵי
הַשׁוֹבְבֵי"ם אֶת הַלְמוּדִים הָאֵלֶּוּ, כִּי תְהִלִּים
מְסֻגָּל לְתִשׁוּבָה, וְלְמוּד מִשְׁנֵיּוֹת מְזַכֵּךְ אֶת
הַנְּשָׁמָה, וְלְמוּד אַגְדוֹת חַז"ל מִמְּשִׁיךְ עַל
הָאָדָם אוֹר גְּדוֹל מְאֹד.

(אֲמַרֵי-מוֹהֲרָא"ש, חֵלֶק ב', אוֹת תְּקִנָּה)

קוֹנְטֵרַס

גְּדֵלַת שׁוֹבְבֵי"ם

בְּנֵי הַיְקָרִים! הַנְּבִיא אוֹמֵר (יְרֵמְיָה ג', יד):
"שׁוּבוּ בְּנֵים שׁוֹבְבֵי"ם נְאֻם הַיְיָ"ה" וְגו'; אוֹמֵר עַל
זֶה הָאָרֶץ ז"ל, שְׁזָה סוֹבֵב עַל יָמִים אֵלוֹ שְׁקוֹרְאִים
בָּהֶם אֶת הַפְּרָשִׁיּוֹת: שְׁמוֹת, וְאַרְא, ב'א, ב'שֶׁלַח,
י'תָרוֹ, מ'שְׁפָטִים, שְׁזָה רָאשֵׁי תַבּוֹת שׁוֹבְבֵי"ם,
שְׁבָהֶם יְכוּלִים לְתַקֵּן אֶת כָּל הַחֲטָאִים שְׁאָדָם חָטָא
בְּפַגַּם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, שְׁזָה הַחֲטָא
הַמְּגִנָּה וְהַחֲמוּר בְּיוֹתֵר. הַנְּבִיא אוֹמֵר (שָׁם): "שׁוּבוּ
בְּנֵים שׁוֹבְבֵי"ם אֲרָפָא מִשׁוֹבְתְכֶם". כְּשֶׁאָדָם זוֹכֵה
לְחֹזֵר בְּתִשׁוּבָה, הַקָּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְרַפָּא אוֹתוֹ.
רַבֵּנוֹ ז"ל אוֹמֵר (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק ב' סִימָן ה'):
הַעֲקָר הוּא אֲמוּנָה, וְאָדָם צָרִיךְ לְחַפֵּשׂ וּלְבַקֵּשׁ
וְלִמְצֹא בְּעֵצְמוֹ אֵיךְ הוּא מִחְזִיק בְּאֲמוּנָה; כִּי יֵשׁ
סוֹבְלֵי חֲלָאִים, שְׁסוֹבְלִים כָּל הַמַּחְלוֹת וְהַחֲלָאִים
שְׁלָהֶם, רַק מִחֲמַת חֲסֵרוֹן אֲמוּנָה. שְׁזָה מָה שְׁכַתּוּב

(דְּבָרִים כח, נט): "וְהִפְלֵא הַנְי"ה אֶת מַכּוֹתָךְ, מַכּוֹת גְּדֻלַת וְנֶאֱמָנוֹת, וַחֲלָאִים גְּדוּלִים וְנֶאֱמָנִים", מַה זֶה 'וְנֶאֱמָנִים'? אוֹמֵר רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן ה'), שֶׁהַמַּחְלוֹת בָּאוֹת לְאָדָם מִחֶסְרוֹן אֱמוּנָה, שְׂאִינוּ מֵאֲמִין שֶׁהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְמַלֵּא כָּל עֲלָמִין וְסוֹבֵב כָּל עֲלָמִין וּבִתּוֹךְ כָּל עֲלָמִין, וּמֵלֵא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, וְזֶה נִקְרָא מַחֲזִין דְּקִטְנוּת, בְּרָגַע שְׂאָדָם מְסַכֵּן, אֵינוֹ מִכִּיר אֶת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, לֹא מְאִירָה לוֹ הָאֱמוּנָה, זֶה נִקְרָא כְּפִירוֹת וְאֶפִיקוֹרְסוֹת. וְכִמוֹ שְׂאוֹמֵר רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן קח): כְּשֶׁאֶחָד כָּבֵר זוֹכֵה לְדַבֵּר אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂזוֹ הַמְּדַרְגָּה הַכִּי עָלְיוֹנָה, בְּשֵׁר וְדָם שֶׁנִּמְצָא בְּזֶה הָעוֹלָם וּמְדַבֵּר וּמִתְפַּלֵּל אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וְהֵנָּה בְּאֶמְצַע הַתְּפִלָּה מִפְּסִיק, מִמָּה זֶה נוֹבֵעַ שֶׁחָדַל לְהִתְפַּלֵּל? מִחֲמַת שֶׁנִּכְנָס בְּקִטְנוּת הַמַּחֲזִין, אֲשֶׁר זֶה בָּא מִקְּלָקוּל הָאֱמוּנָה, וְכִשְׁנִתְקַלְקַל הָאֱמוּנָה, נִמְצָא מַחֲזִיר פָּנָיו מִהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, וְכִמוֹ שֶׁכָּתוּב (יִשְׁעְיָה א'): "נְזוּרוּ אַחֲוֹר". וְהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ גַּם-כֵּן מִסְתִּיר פָּנָיו מִמֶּנּוּ, נִמְצָא הוּא אוֹחֵז אַחֲוֹר בְּאַחֲוֹר, הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא נִסְתָּר מִמֶּנּוּ וְאָדָם חַי בְּלִעְדָיו יִתְבָּרֵךְ. וְלָכֵן לֹא בְּחִנָּם שְׂאָדָם סוֹבֵל עַל עֲצָבָיו, אָדָם שָׁבוּר, וְאֵינוֹ מוֹצֵא

אֶת מְקוֹמוֹ. וְזוֹ הַגְּלוּת הַגְּדוֹלָה בְּיוֹתֵר, שְׁאָדָם אֵינוֹ מְרַגֵּישׁ אֶת הַבּוֹרָא יִתְבַּרֵּךְ שְׁמוֹ. וְלָכֵן אוֹמֵר רַבְנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹעֵד"ן, חֵלֶק א', סִימָן ז'), שְׁעָקֵר הַגְּלוּת זֶה רַק מִחֲמַת חֶסֶד וְחַסְדֵי אֱמוּנָה. כִּי אִם יֵשׁ לְאָדָם אֱמוּנָה, וְיודֵעַ וְעַד אֲשֶׁר דּוֹמֵם, צוֹמֵחַ, חַי, מְדַבֵּר, זֶה לְבוּשׁ לְגִבֵּי הָאֵין סוֹף בְּרוּךְ הוּא, וְכָל הַבְּרִיאָה הִיא לְבוּשׁ לְגִבֵּי אֱמֶתֶת מְצִיאֹתוֹ יִתְבַּרֵּךְ, לֹא הָיָה שִׁיף שֶׁיְהִי אֶצְלוֹ אֵיזָה סִפֵּק סִפֵּקָא, וְהָיָה תָמִיד בְּמַחֲזֵן דְּגֻדְלוּת, וְתָמִיד הָיָה מְסַתְּפֵל עַל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְלֹא הָיָה שִׁיף אֶצְלוֹ לְגַמְרֵי כָּל הָעֲנִין שֶׁל גְּלוּת, כִּי מַה זֶה גְּלוּת? כְּשֶׁהַמַּחֲזֵן בְּקִטְנוּת, כְּשֶׁאָדָם מְסַכֵּן, שׁוֹכֵחַ מֵהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְאֵיךְ שׁוֹכְחִים, בַּר מֵינֵן, מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵּךְ? הֲלֹא מִי הוֹלֵךְ בָּךְ, מִי מִתְּבוּנֵן בָּךְ, מִי נוֹשֵׂם בָּךְ, מִי שׁוֹמֵעַ בָּךְ, מִי חוֹשֵׁב בָּךְ, מִי מְדַבֵּר בָּךְ? רַק הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא! כִּי אֵין בְּלִעְדָּיו יִתְבַּרֵּךְ כָּלֵל, וּבְכָל תְּנוּעָה וְתַנּוּעָה שֶׁם אֲלוֹפוֹ שֶׁל עוֹלָם, וְלֹא שִׁיף שְׁאָדָם כֵּן רוֹצֵה אוֹ לֹא רוֹצֵה — זוֹ הַמְצִיאֹת, כָּל הַבְּרִיאָה כְּלָה זֶה לְבוּשׁ לְגִבֵּי אֵין סוֹף בְּרוּךְ הוּא, וְלָמָּה אָדָם שָׁבוּר וְרָצוּץ וּמְתַבְּלָבֵל מְכַל רֵיק וּפּוֹחַז וּמָאן דְּהוּא? כִּי מְסַכֵּן, מֵדַת הַיְרָאָה מְתַלַּבֶּשֶׁת בְּדַבָּרִים כְּאֵלוֹ שֶׁמִּפְחַד מֵהֶם. אַחַד חוֹשֵׁשׁ מִמִּישָׁהוּ, מִיְהוּ

בְּכָל־? ! הִלְבִּישׁ עֲצָמוֹ בְּלְבוּשׁ שֶׁל פְּלוֹנִי אוֹ
 אֶלְמוֹנִי וּבְמַדִּים, אִזּוֹ אָדָם מִפֶּחַד מְפִיסַת בַּד,
 מְפִדִים. אֶחָד מִפֶּחַד מִחֲתוּל, מִפְּלָב, מֵאַרְיֵה, מִדָּב,
 מִנְּמַר, מִחֲיוֹת רְעוּת, אֶחָד מִפֶּחַד מִהַזּוּלַת, וּמָה זֶה
 צָרִיךְ לְהִיּוֹת שֶׁאָדָם מִפֶּחַד? אוֹמֵר רַבֵּנוּ ז"ל
 (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן טו), אֵינִן זֹאת אֶלָּא מִדַּת
 הַיְרָאָה הַתְּלַבְּשָׁה בַדְּבָר הַזֶּה שֶׁיִּפְחִיד אוֹתוֹ, אֲזִי
 נִפְל בְּמַחֲזִין דְּקַטְנוּת, עַד שֶׁכָּל דְּבָר פְּעוּט מִפְּחִיד
 אוֹתוֹ. וְאָדָם צָרִיךְ לְצַאת מִקַּטְנוּת לְגִדְלוּת. וְזוֹ
 הִיִּתָּה גְלוּת מְצָרִים, שְׁעַם יִשְׂרָאֵל פִּחְדוֹ מִהַמְצָרִים,
 עַד כְּדֵי כָף, שֶׁחֲכָמֵינוּ הִקְדוּשִׁים אוֹמְרִים (תָּנָא דְּבֵי
 אֲלֵיהּ רַבָּה ז'): אֵינִן לָךְ אֵמָּה בְּעוֹלָם שֶׁהִיִּתָּה שְׁטוּפָה
 בַּדְּבָרִים מְכַעְרִים וְחֲשׂוּדִים בְּכִשְׁפִים וּבְזָמָה וּבְכָל
 מַעֲשִׂים רָעִים, אֶלָּא הַמְצָרִים בְּלָבָד, וּלְבִסוּף
 מִפֶּחַדִים מִהַמְצָרִים! חֲכָמֵינוּ הִקְדוּשִׁים אוֹמְרִים
 (תּוֹרַת פְּנִינִים אַחֲרֵי יח): מִגִּיד הַפְּתוּב שֶׁמַּעֲשִׂיהֶם שֶׁל
 מְצָרִים מְקַלְקְלִים מְכָל הָעַמִּים; אָדָם שֶׁאוֹכֵל
 טְרֵפוֹת וְנִבְלוֹת, בָּשָׂר הַחֲזִיר, הַשֶּׁפֶן וְהַגָּמֵל, אָדָם
 שֶׁמַּחְלֵל שַׁבָּת, אָדָם שֶׁאֵינוֹ מְנִיחַ תְּפִלִּין, אָדָם
 שֶׁהוּא רָחוֹק מִתּוֹרָה וּמִקִּיּוּם הַמְצָוֹת, מָה הוּא?
 סֵתָם חֲזָה בְּדַמוֹת אָדָם, כְּמוֹ שֶׁגָּלָה לָנוּ רַבֵּנוּ ז"ל
 (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן ז'): מִי שֶׁאֵינוֹ מַכִּיר אֶת

גְּדֵלַת שׁוֹכְבֵי"ם

רַכָּה

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, הוּא חָיָה בְּדַמוֹת אָדָם, וְלָמָּה
לָךְ לִפְחַד מַחֲיָה? ! מֵאִיזָה קָל, פּוֹחֵז וְרִיק? ! הֲלֹא
אֵינוֹ יָכוֹל לַעֲשׂוֹתָךְ דָּבָר! אַתָּה מִפְּחַד מְפִיסַת בַּד,
מִמַּדִּים, אַתָּה מִפְּחַד מֵאִיזוֹ חַיָּה, מֵהֵיכֵן זֶה נוֹבֵעַ?
מִפְּגַם הַבְּרִית, שֶׁנִּפְלְתָ עַל-יְדֵי-זֶה בְּמַחֲזֵן דְּקִטְנוּת,
וְכָל דָּבָר קָטָן מִפְּחִיד אוֹתָךְ וְשׁוֹבֵר אוֹתָךְ, וְזוֹ
הַגְּלוּת שֶׁעָבְרָה עַל עַם יִשְׂרָאֵל בְּמִצְרַיִם. וְאוֹמְרִים
חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (וַיִּקְרָא רַבָּה, פְּרָשָׁה יג, סִימָן ד'): כָּל
הַגְּלוּיֹת נִקְרְאוֹת עַל שֵׁם מִצְרַיִם, עַל שֵׁם שֶׁהָיוּ
מִצְרַיִם לְיִשְׂרָאֵל; כָּל הַגְּלוּיֹת נִקְרְאוֹת גְּלוּת
מִצְרַיִם, מִצְרַיִם, אֱלוֹ שְׁתֵּי תְבוּת שֶׁמִּצְטָרְפוֹת יַחַד
לְתַבָּה אַחַת: מִצְרַיִם. הַמַּחֲזֵן הֵם יָם, כְּמִים שֶׁאֵין
לָהֶם סוּף, יָם הַחֲכָמָה, מִחַ הָאָדָם צָרִיךְ לְהִיּוֹת
כָּל-כֶּף דָּבוּק בְּהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, עַד שֶׁיִּהְיֶה בְּטָל
וּמִבְטָל לְאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, שְׁזָה שֵׁם הַנְּיָ"ה,
הָיָה, הִנֵּה וַיִּהְיֶה, לְהִיּוֹת בְּטָל לְגַמְרֵי לְאֵין סוּף
בְּרוּךְ הוּא, לֵידַע שֶׁאֵין מְצִיאוֹת בְּלַעֲדֵי הַקְּדוֹשׁ-
בְּרוּךְ-הוּא כָּלֵל, וְלְהִיּוֹת בְּטָל בְּכָל עֲצָמִיוֹתוֹ אֱלִיו
יִתְבָּרֵךְ, אֵין אֲצִלוֹ עָבַר, אֵין אֲצִלוֹ הִנֵּה, אֵין אֲצִלוֹ
עֲתִיד, הוּא בְּטָל וּמִבְטָל אֶל הָאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא,
זֶה נִקְרָא שֵׁם הַנְּיָ"ה, גְּלוּי אֱלֻקוֹת, הָיָה, הִנֵּה
וַיִּהְיֶה, לֹא שִׁיף אֲצִלוֹ בְּכָלֵל עֲנִיָן שֶׁל טָבַע, מְקַרָּה

ומזל, ויודע שהכל זה אלקות, הוא בטל רק
 להקדוש-ברוך-הוא, אינו מפחד מאף אחד, זה
 נקרא מחין דגדלות, כשאדם זוכה להגיע למחין
 כאלו, אז מרגיש נעם אלקי, נעם העליון נשפע
 עליו. אבל לזה אי אפשר לזכות, אלא על-ידי
 תקון הברית, תקון המחין. ולדאבוננו הרב,
 כשאדם פגום בפגם הברית — הוצאת זרע
 לבטלה, שזהו החטא החמור ביותר, שמוציא
 טפות לבטלה, וגורם, רחמנא לצלן, שיתרבו
 שדים ורוחות ומתלבשים בבני-אדם, שהם עושים
 לו צרות, זה נקרא שם אלקי"ם, שעולה גימטריה
 הטב"ע. אלקים — לשון רבים — הטבע, שאדם
 חושב שיש מקרה ומזל, והנה יכולים לעשות לו
 רע, יכולים להציק לו, ועל-ידי-זה הוא נכנס
 במחין דקטנות, עד שנדמה לו שזהו סוף העולם,
 ואין לו חיים, והוא תמיד בדאגה ופחד. ואומר
 רבנו ז"ל (ספר-המדות, אות פחד, סימן ד'): על-ידי
 דאגה ופחד, נעשה הלב אטום. לבו סתום, ואינו
 מרגיש אלקותו יתברך, ואז הוא מפחד מהצל
 שלו, עד כדי כך שאומר רבנו ז"ל (ספר-המדות, אות
 פחד, סימן לג): מי שיש לו פחד, סימן שהקדוש-
 ברוך-הוא הסתיר פנים ממנו. למה אדם מפחד

מְכַל אֶחָד, מִיְהוּ לְגַמְרֵי? טְפָה סְרוּחָה, מִמְּנוּ צָרִיךְ לַחֲשֵׁשׁ?! מַה הוּא יְכוּל לַעֲשׂוֹת לוֹ?! אֵין זֹאת אֶלָּא שְׂאָדָם חוּטָא, רַחֲמָנָא לִישׁוּבָן, בַּחֲטָא הַמְגִנָּה הַזֶּה שֶׁל הוֹצָאת זָרַע לְבַטְלָה, וְזֶה מְכַנִּים אוֹתוֹ, רַחֲמָנָא לְצֻלָן, לְפַחְדִים גְּדוּלִים, שְׂמַפְחָד מְכַל פְּרָחַח בַּעַל מָדִים, חוֹשֵׁשׁ מַחֲיוֹת טוֹרְפוֹת, מְתִירָא מְרוּחוֹת וְשָׂדִים. אוֹמֵר רַבֵּנוּ ז"ל (סְפָר־הַמְדוּת, אוֹת נְאוּף, סִימָן כו): עַל־יְדֵי הוֹצָאת זָרַע לְבַטְלָה, בּוֹרָא קְלָפוֹת הַמְתַּלְבְּשִׁים בְּבְנֵי־אָדָם, וּמְתַנַּגְדִים עָלָיו וְעוֹשִׂים לוֹ יְסוּרִים. וְלָכֵן דִּיקָא בִימֵי שׁוֹבְבֵי"ם, זוּ הַגְּדֵלָה שֶׁנִּתְּנוּ לָנוּ — "גְּדֵלַת שׁוֹבְבֵי"ם", לְתַקֵּן כָּל אֲשֶׁר חָטְאוּ בַּפְּגָמֵי הַבְּרִית — הוֹצָאת זָרַע לְבַטְלָה. וְלָכֵן לֹא בְּחִנָּם שְׂעוּבָר עָלִינוּ עִתָּה מַה שְׂעוּבָר, כִּי בְיָמֵים אֵלוּ קוֹרְאִים אֶת הַפְּרָשִׁיּוֹת שֶׁבִּהֵן מְסַפֵּר מַה עָבַר עַל עַם יִשְׂרָאֵל בְּמִצְרַיִם (שְׁמוֹת א, ח): "וַיִּקְּם מֶלֶךְ חָדָשׁ עַל מִצְרַיִם, אֲשֶׁר לֹא יָדַע אֶת יוֹסֵף", קָמִים רָאשֵׁי עַרְב־רַב, וְכִמוּ שְׂפָתוֹב בַּזְהָר (פְּנִיחָס קכו): "הִיְתָה צָרִיחָ לְרֹאשׁ", אֵלוּ הֵם רִשְׁעֵי עַרְב־רַב, שֶׁהֵם הַמְּנַהֲיָגִים, וְעוֹמְדִים בְּרֹאשׁ הַנְּהַגַּת יִשְׂרָאֵל, אֲבָל הֵם בְּעֶצְמָם פְּגוּמִים לְגַמְרֵי, וְעוֹשִׂים צָחוּק מְצַדִּיקִים, אֲשֶׁר אוֹמֵר רַבֵּנוּ ז"ל (סְפָר־הַמְדוּת, אוֹת מְרִיבָה, סִימָן כ'), הַנּוֹאֲפִים הֵם

לָרַב בְּעֵלֵי מְרִיבָה לְצַדִּיקִים, אִם רוֹאִים אֶחָד חוֹלֵק
 עַל הַצַּדִּיקִים סִימָן שֶׁהוּא נוֹאֵף, וּפְהוּ מְדַבֵּר אֶפְלוּ
 מֵאָדָם שֶׁשׁוֹמֵר שִׁבְתּוֹ, מִנִּיחַ תְּפִלִּין, וְלוֹמֵד
 וּמִתְפַּלֵּל, אֲבָל אִם חוֹלֵק עַל הַצַּדִּיק, שֶׁהוּא בְּחִינַת
 יוֹסֵף הַצַּדִּיק הַאֲמֵת, שֶׁקְדוּשׁ בְּקִדְשׁת הַיְסוּד, סִימָן
 שֶׁהוּא נוֹאֵף. וְלִכֵּן אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים
 (תְּעֻנִית ז'): כָּל כָּל אָדָם שֶׁיֵּשׁ לוֹ עֲזוֹת פָּנִים, סוֹף
 שֶׁנִּכְשֵׁל בְּעֵבְרָה, וּבִידוּעַ שֶׁעָבַר עֵבְרָה; וְלִכֵּן
 בְּמִצְרַיִם קָם מֶלֶךְ חָדָשׁ, אֲשֶׁר לֹא יָדַע אֶת יוֹסֵף,
 וְלֹא רָצָה לְהַפִּיר אֶת הַצַּדִּיק. "וַיֹּאמֶר הִנֵּה עִם בְּנֵי
 יִשְׂרָאֵל רַב וְעָצוּם מִמֶּנּוּ", רוֹאֵה אֶת עַם יִשְׂרָאֵל
 כְּסִפְנָה, הֵם מְסֻכָּנִים, וּבְמָה? הֵם הוֹלְכִים לְגִלוֹת
 אֶת הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וּמַגְלִים אוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ. מִזֶּה
 פִּרְעָה מְפַחַד מְאֹד מְאֹד. כִּי פִּרְעֹה — שְׁתֵּי
 תְבוֹת: פְּהֵ-רַע, תָּמִיד מְדַבֵּר רַק רַע, אֵלּוּ רִשְׁעֵי
 הָעָרְב־רַב, שֶׁלְקָחוּ אֶת הַמְּשָׁלָה בְיָדָם, שֶׁזוֹ
 מְלָכוּת בְּלֹא תְּגָא, מְלָכוּת בְּלֹא כְּתוּר, מֶלֶךְ בְּלֵי עַם,
 אֲלֹא הִתְלַכְדוּ סְבִיבוֹ כַּמָּה רִיקִים וּפּוֹחֲזִים. וְהוּא
 חוֹשֵׁשׁ שִׁיוֹם אֶחָד יִתְגַּבְּרוּ וַיִּכְנִיעוּ אֶת כָּל הַקְּלָפוֹת
 וְהוּא יִתְבַּטֵּל. וְלִכֵּן אָמַר: "הִבָּה נִתְחַכְמָה לוֹ פֶּן
 יִרְבֶּה וְגו' וְעָלָה מִן הָאָרֶץ" (שְׁמוֹת א), זֶה הַפַּחַד
 שֶׁל הַמִּצְרַיִם, זֶהוּ פַחַד שֶׁל הַמִּזְדִּיקִים. וְלִכֵּן בְּשָׁעָה

גְּדֵלַת שׁוֹבְבֵי"ם

רכט

שְׁעוֹבְרִים עָלֵינוּ צָרוֹת וְיִסּוּרִים, עָלֵינוּ לְפִשְׁפֹּשׁ
בְּמַעֲשֵׂינוּ, מֵהַ הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא רוֹצֵה מֵאֲתָנוּ.
וְהֵנָּה נָתַן לָנוּ אֶת "גְּדֵלַת שׁוֹבְבֵי"ם", בְּיָמִים אֵלּוּ
שֶׁיְכוּלִים לְתַקֵּן אֶת הַחֲטָא הַמְּגִנָּה הַזֶּה שֶׁל הוֹצֵאת
זָרַע לְבִטְלָה, שְׁחָטָאנוּ כָּלְנוּ בְּזָה, אֲבָל צְרִיכִים
לִידַע, שְׂאִין יֵאוּשׁ בְּעוֹלָם כָּלָל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק
ב', סִימָן עח), וְיְכוּלִים הַכֹּל לְתַקֵּן, וְלֹא צְרִיכִים
לְפַחַד, כִּי הָעֶקֶר הוּא הָאֲמוּנָה. וְלָכֵן אָמַר רַבְּנוּ
ז"ל (סֵפֶר-הַמִּדּוֹת, אוֹת אֲמוּנָה, סִימָן לג): עַל-יְדֵי אֲמוּנָה
הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִסְלַח לָךְ עַל כָּל עֲוֹנוֹתֶיךָ.
כְּשֶׁאָדָם מִתְחַזֵּק בְּאֲמוּנָה — הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא
מוֹחֵל לוֹ. אֲבָל עַד שְׁזוֹכִים לְצֵאת מִמְּצָרִים וּלְהַגִּיעַ
לְגְדֵלוֹת הַמְּחִין, עוֹבְרִים מְרִירוֹת גְּדוֹלָה מְאֹד, כִּי
פָּרַע"ה — פְּהַר־רַע, שְׁעוֹמֵד וּמְדַבֵּר כָּל דָּבָר אֲסוּר
נֶגְדַת הַצַּדִּיק, הוּא מְכַנֵּס אֶת הָעַם בְּקִטְנוֹת,
וְיִשְׁיִמוּ עָלָיו שָׂרֵי מַסִּים לְמַעַן עֲנוּתוֹ בְּסִבְלוֹתָיו",
הוּא מְנִיחַ לְאָדָם לְשַׁלֵּם מַסִּים — שֶׁהֵן שְׁתֵּי
תְּבוּת: מִי ס"מ. כְּשֶׁאָדָם יוֹדֵעַ שֶׁהַכֹּל דְּמִיּוֹן, וְזֶהוּ
רַק כְּמוֹ עֲנָן אֲבָק שְׂרוּצִים לְתַפְסוּ בְּיַד וְנִעְלָם,
כְּשֶׁמְאִיר שֶׁמֶשׁ, אוֹר גְּדוֹל מְאֹד, אֵז רוֹאִים עֲמוּד
מִהָאָרֶץ עַד הַשָּׁמַיִם, וְרוּצִים לְתַפְסוּ אֶךְ זֶהוּ כָּלוּם,
כִּלְהַ עִם הָרוּחַ! כִּךָ הַקְּלָפוֹת, הַסְּטָרָא אַחֲרָא

וְהַסֵּמ"ךְ-מ"ם. כָּתוּב (תְּהִלִּים פד, יב): "שֶׁמֶשׁ וּמָגֵן
 הַיְי"ה אֱלֹקִים", שֶׁמֶשׁ זֶה אֹר גְּדוֹל מְאֹד, אֹמֵר
 רַבְנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן א') גְּלוּי
 אֱלֹקוֹת בְּתַכְלִית הַמְּדֻרָּגָה הָעֲלִיוֹנָה, אֲשֶׁר אֵין
 מְדֻרָּגָה גְּדוֹלָה מִגְּלוּי אֱלֹקוֹת, שְׁאָדָם בָּטֵל וּמִבְטָל
 אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁזֵהוּ אֹר הַשֶּׁמֶשׁ, אֲבָל אֵי
 אֶפְשָׁר לְתַפְסוֹ, וְצָרִיכִים מָגֵן, וּמֵהוּ? טָבֵעַ, שֶׁהַכֹּל
 מְלַבֵּשׁ בְּטָבֵעַ. רוֹאִים אֲנָשִׁים עִם מַדִּים, חַיּוֹת
 טוֹרְפוֹת, אֲנָשִׁים שׁוֹנְאִים, בְּעֲלֵי מַחְלָקָת, מְפַחְדִּים
 מֵהֶם, זֶה שֶׁמֶשׁ וּמָגֵן. כָּמוֹ שֶׁהַשֶּׁמֶשׁ יֵשׁ לוֹ מָגֵן,
 כֵּן הַיְי"ה אֱלֹקִים, גְּלוּי אֱלֹקוֹת צָרִיךְ לְהִיּוֹת מְלַבֵּשׁ
 עִם הַטָּבֵעַ. אִם אָדָם מְחַבֵּר יַחַד הַיְי"ה אֱלֹקִים, אִז
 נִתְבַּטֵּל תַּכְּף-וּמִיד הַמַּסִּים, שְׁזֵה נּוֹטְרִיקוֹן: מִי
 ס"מ, לֹא יוֹעִיל לְסֵמ"ךְ-מ"ם כָּלֵל. וְכִפִּי שֶׁהִיא
 בְּמַצְרִים, שֶׁנֶּאֱמַר שָׁם: "וְכֹאֲשֶׁר יַעֲנֶה אוֹתוֹ — כֵּן
 יִרְבֶּה וְכֵן יִפְרֹץ", אֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (מְדֻרָּשׁ
 אַגְדָּה): אַתֶּם אֹמְרִים "פֶּן יִרְבֶּה", וְרוּחַ-הַקֹּדֶשׁ
 אֹמֶרֶת "כֵּן יִרְבֶּה". "וַיִּקְוֹצוּ מִפְּנֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל",
 אֹמֵר רַש"י, שֶׁקְּצוּ בְּחִיּיָהֶם, וְלֹא רָצוּ לְסַבֵּל יוֹתֵר
 יְהוּדִים. וְלָכֵן: "וַיַּעֲבִידוּ מִצְרַיִם אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
 בְּפָרֶךְ". קִדָּם בָּאוּ בְּפֶה-רַךְ, אֹמְרִים חֲכָמֵינוּ
 הַקְּדוֹשִׁים, וְאַחַר-כֵּן רָאוּ שֶׁלֹּא יְכוּלִים לְהַצְלִיחַ

בְּפֶה־רַךְ, כִּי הִסְמִיךְ מ"ם מִשְׁתַּדֵּל לָבוֹא בַּתְּחִלָּה
 בְּשִׁפְהַ חֲלֻקְלָקָה: "אֲנִי רוֹצֵה שְׁלוֹם, אֲנִי רַק רוֹצֵה
 לְהִתְחַבֵּר עִמָּכֶם יַחַד, אֲנִי אוֹהֵב אֶתְכֶם וְחֹפֵץ
 בְּטוֹבַתְכֶם, וְמָה אֲנִי יְכוֹל לַעֲזֹר לָכֶם" וְכוּ' וְכוּ'.
 וְכַשְׁעַם יִשְׂרָאֵל רוֹאִים שָׁזָה ס"מ, שָׁזָהוּ טָמָא
 מִטָּמָא, וְהֵם בְּדָלִים מִמֶּנּוּ, אֲזִי הוּא בָּא בְּפִרְךָ,
 וְחוֹשֵׁב שִׁיפְחִיד עִם רוֹדִים וְכוּ', שֶׁהֵם אֲנָשִׁים כְּכֹל
 הַבְּרִיּוֹת, אֵלָּא מָה? הַלְּבִישׁוּ עֲצָמָם בְּמַדִּים. וְאִם־
 כֵּן מָה יֵשׁ לְפַחַד מִחֲתִיכַת בַּד? ! אוֹ רוֹאִים אֲנָשִׁים
 פְּרָאִיִּים, שֶׁהֵם כְּחִיּוֹת טוֹרְפוֹת, כִּי מִי שֶׁאֵין לוֹ
 אֲמוּנָה, מִסִּכָּן, הוּא כְּחִיָּה טוֹרְפֵת, וְאֶפְלוּ שִׁילְמֵד
 תּוֹרָה וְיִתְפַּלֵּל וְיִקְרֵא מִצְּוֹת, אֲבָל אִם אֵינוֹ מַכִּיר
 אֶת הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, וְאֵינוֹ מְדַבֵּר אֵלָיו, אוֹמֵר
 רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי־מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן ס') הוּא יֵשֵׁן,
 הוּא בְּמַחֲזִין דְּקִטְנוּת, וְאֲזִי שִׁיךְ "וַיִּמְרָרוּ אֶת חַיֵּיהֶם
 בְּעַבְדָּה קָשָׁה וּבְחֹמֶר וּבְלִבְנִים, וּבְכָל עֲבָדָה
 בְּשׂוּדָה, בְּכָל עֲבָדָה אֲשֶׁר עָבְדוּ בָּהֶם בְּפִרְךָ". וְזֶה
 מָה שֶׁעָבַר עַל עַם יִשְׂרָאֵל בְּמִצְרַיִם, עַד שֶׁבָּא מֹשֶׁה
 רַבְּנוּ, שֶׁנּוֹלַד עִם טוֹב. כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (שְׁמוֹת ב, ב):
 "וַתֵּלֶד בֵּן, וַתִּרְא אֹתוֹ כִּי טוֹב הוּא", אוֹמְרִים
 חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (סוּטָה יב.): טוֹבָיָה שְׁמוֹ. הַצְּדִיק
 הַיָּמֵת הוּא עֲצָם הַטוֹב, וּמַדּוּעַ? כִּי הוּא מְגַלֵּה אֶת

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. וְלִכְן כָּתוּב (יִשְׁעִיָּה ג, י): "אָמְרוּ צַדִּיק כִּי טוֹב". הַצַּדִּיק רוֹצֵה רַק אֶת הַטוֹב מִמֶּךָ. וְלִכְן אָמַר רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ז'), שְׂצַרִּיקִים לְשִׁמְעַ בְּעֵצַת הַצַּדִּיקִים, שְׂוָה עֲצָה מֵעוֹלָם הָבֵא, שְׁנוֹתָן עֲצָה מֵהַטוֹב בְּעוֹלָם הָבֵא, וּמַחֲבֵר לָךְ בֵּין הַיְיָ"ה וּבֵין אֱלֹקִים, שְׁתַּצְעַק הַיְיָ"ה הוּא אֱלֹקִים. כִּי הַטָּבַע הוּא גַם-כֵּן הַשְּׂגָחָה, כְּמוֹכָא בְּדַבְרֵי רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן יז), שְׂאִין הֶפְרֵשׁ בֵּין הַטָּבַע לְהַשְּׂגָחָה, וְזֶה הַצַּדִּיק שֶׁהוּא כָּלוּ טוֹב. וְלִכְן הוּא מְגַלֵּה רַק אֶת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁנִקְרָא 'טוֹב', וְכִמוֹ שְׁכָתוּב (תְּהִלִּים קמ"ה): "טוֹב הַיְיָ"ה לְכֹל, וְרַחֲמָיו עַל כָּל מַעֲשָׂיו", וּמְגַלֵּה אֶת הַתּוֹרָה שְׁנִקְרָאת 'טוֹב', כְּמוֹ שְׁכָתוּב (מִשְׁלֵי ד, ב): "כִּי לָקַח טוֹב נָתַתִּי לָכֶם תּוֹרָתִי אֵל תַּעֲזוּבוּ". זֶה הַצַּדִּיק, שֶׁהוּא טוֹב, כְּמוֹ שְׁכָתוּב (יִשְׁעִיָּה ג, י): "אָמְרוּ צַדִּיק כִּי טוֹב", וְרוֹצֵה רַק אֶת הַטוֹב שֶׁל נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וְרוֹצֵה לְקַרְבָּם אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. כִּי לְהִפּוֹךְ — מִי שְׁפָגַם בְּבְרִית, הוּא אִישׁ רַע וּבְלִיעֵל. וְלִכְן עַל הַחֲטָא הַמְּגַנֵּה הַזֶּה שֶׁל הוֹצֵאת זָרַע לְבַטָּלָה נֶאֱמַר (בְּרֵאשִׁית לח, ז): "וַיְהִי עַר... רַע בְּעֵינֵי הַיְיָ"ה", שֶׁהוּא אִישׁ רַע וּבְלִיעֵל, כִּי מִי שְׁחָטָא בַּחֲטָא הַמְּגַנֵּה הַזֶּה, הוּא

אִישׁ רַע מְעַלְלִים, וְרוֹצֵה רַק אֶת הָרַע שֶׁל הַזּוֹלָת. וְדָבָר זֶה יְכוּלִים לְרַאוֹת בְּחוּשׁ, אָדָם לֹא יַעֲשֶׂה רְשָׁעוֹת לְזוֹלָתוֹ, אִם הוּא נִמְצָא בְּגִדְלוֹת הַמַּחֲזִין, שְׂמֵכִיר אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְכָכָל שֶׁהוּא לוֹמֵד יוֹתֵר תּוֹרָה, שֶׁנִּקְרָאת 'טוֹב', כְּכֹל שֶׁנִּדְבָק בְּהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שֶׁנִּקְרָא 'טוֹב', כְּכֹל שֶׁמִּקְרָב אֶל הַצְּדִיק שֶׁנִּקְרָא 'טוֹב', גַּם הוּא נַעֲשֶׂה טוֹב, כִּי כָל הַבְּרִיָּאָה נִבְרָאָה רַק בְּטוֹב. יֵשׁ שֵׁם קְדוּשׁ וְנוֹרָא, שֶׁהַשֵּׁם הַזֶּה הוּא הַגּוֹשְׁפִּנְקָא וְהַחֹתֶמֶת עַל הַבְּרִיָּאָה: אַהו"ה, זֶה שֵׁם קְדוּשׁ וְנוֹרָא שֶׁמְצִיל אֶת הָאָדָם מִכָּל הַמְּשַׁחֲתִים. וְיוֹצֵא מִהַפְּסוּק (בְּרֵאשִׁית א): "אֵת הַשָּׁמַיִם וְאֵת הָאָרֶץ". וְזֶה גִימְטְרִיָּה טו"ב. אִם אָדָם הוּא אִישׁ טוֹב, וְהוֹלֵךְ לוֹ בְּחַיִּים לְאַהֲבָה אֶת כָּל יְהוּדֵי וְלַעֲזוֹר לְכָל אֶחָד, וְלַעֲשׂוֹת טוֹב לְכָל אֶחָד, סִימָן שֶׁזָּכָה כְּבָר לְמַחֲזִין דְּגִדְלוֹת וְאִינוֹ מִפְּחַד מְשׁוּם דְּבָר וּמְשׁוּם בְּרִיָּה שֶׁבְּעוֹלָם, כִּי אֶצְלוֹ מִחֲבַר הַוַי"ה אֱלֹקִים, וְאִין הַפֶּרֶשׁ אֶצְלוֹ בֵּין טָבַע לְהַשְׁגָּחָה, כִּי יוֹדֵעַ שְׂגָם הַטָּבַע זֶה הַשְׁגָּחָה, וְגַם אֵלּוֹ שֶׁמְצַעְרִים אוֹתוֹ, זֶה גַם-כֵּן מִהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְחוֹזֵר בְּתִשׁוּבָה וּמַחֲזִיר יְהוּדִים בְּתִשׁוּבָה. זֶה הַתְּקוּן עַל הַחֲטָא הַמְּגַנֵּה הַזֶּה שֶׁל הוֹצֵאת זָרַע לְבַטְלָה.

וְלָכֵן הַיָּמִים הַלָּלוּ "גְּדֻלַת שׁוֹכְבֵי"ם" גְּדוּלִים
 כָּל-כָּף, שְׁעָלֵינוּ לַעֲסֹק רַק בְּזֶה. לַעֲקֹר מֵאֲתָנוּ אֶת
 הָרַע, לְרֹאוֹת אֶל מַה מְסֻגָּלִים הַרְשָׁעִים הָאֲרוּרִים,
 הַנוֹאֲפִים כְּכִלְבִּים — לְהִזִּיק וּלְצַעַר אֶת נַשְׁמוֹת
 יִשְׂרָאֵל, רְשָׁעֵי הָעֶרְב-רַב, רְשָׁעִים אָרוּרִים, אֶף
 אֶחָד לֹא נָתַן לָהֶם אֶת הַגְּדֻלָּה, אֲלֵא לְקַחוּהָ
 בְּעֶצְמָם. וְאוֹמֵר רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א',
 סִימָן ע'), שְׁהַצְדִּיק יֵשׁ לוֹ כַּח הַמּוֹשֵׁף לְהַמְשִׁיף אֶת
 כָּל הָעוֹלָם כִּלּוֹ אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וּבְאֻמַּת
 לְמָה אֵינּוּ מִמְשִׁיף אוֹתָם אֵלָיו יִתְבָּרַךְ? כִּי יֵשׁ נִגְדוּ
 כַּח הַמְּכָרִיחַ, שְׁמִמְכָרִיחַ אֲנָשִׁים שְׂיִלְכוּ מִמֶּנּוּ,
 וּמְדַבְּרִים עָלָיו כָּל דְּבַר אָסוּר, וּכְפִי שְׁהִיָּה אֲצֵל
 דָּוִד הַמֶּלֶךְ, שְׂיִשְׁבוּ לִיֻצָּנִים, וְעָשׂוּ לִיֻצָּנוֹת מִמֶּנּוּ,
 וְדַבְּרוּ עָלָיו כָּל מִינֵי שְׁקָר, וְהֶעֱלִילוּ עָלָיו עֲלִילוֹת
 שְׂוֵא וְשְׁקָר, וְטַבְּעֵן שְׂמִתְקַבְּלוֹת עַל לֵב הַבְּרִיּוֹת.
 וְדוֹד הַמֶּלֶךְ מִתְלוֹנֵן וְאוֹמֵר (תְּהִלִּים סט, יג): "יִשְׁיַחֲוּ
 בִי יֹשְׁבֵי שַׁעַר", מִי מְדַבֵּר עַל הַצְדִּיק? אֵלּוּ
 הַלִּיֻצָּנִים, שְׂיֹשְׁבִים בַּשַּׁעַר וְשׁוֹתִים שִׁכָּר. "וְאֲנִי
 הָיִיתִי חֹרְפָה לָהֶם, יִרְאוּנִי יִנִּיעוּ רֵאשִׁים", וְדוֹד
 הַמֶּלֶךְ לֹא הִתְפַּעֵל וְאָמַר: "הֲוִי"ה לִי לֹא אֵירָא מַה
 יַעֲשֶׂה לִי אָדָם" וְגו'. וְאֵלּוּ הַיָּמִים הַלָּלוּ — "יָמֵי
 שׁוֹכְבֵי"ם", שְׁעָלֵינוּ לְהַחֲדִיר בָּהֶם אֶת הַדַּעַת שֶׁל

הַצְדִּיק הָאֱמֵת, שְׁמַחְדִּיר בָּנוּ אֶת הַדַּעַת הָאֱמֵת, שֵׁשׁ רַק הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְלֹא לְהַתְפַּעַל מִשׁוּם בְּרָיָה, וְעַלִּינוּ לְצִיַּת אֶת הַצְדִּיק וְלְהַחְדִּיר בָּנוּ אֱמוּנָה, וְכֵן לְהַחְדִּיר דַּעַת זֹאת בְּאַחֲרִים, כִּי כָּף אֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (זֶהר תְּרוּמָה קכח): זִכְאָה מָאן דְּאֲחִיד בְּיָדֵיהּ דְּחִיבָא, אֲשֶׁרִי מִי שְׁמַחְזִיק בְּיָדֵי הַחֲיָבִים לְהַשִּׁיבָם בְּתִשׁוּבָה; וְזוֹ צְרִיכָה לְהִיּוֹת כָּל עֲבוֹדָתָנוּ בְּיָמֵים אֵלֶּיךָ "גְּדֻלַת שׁוֹבְבֵי"ם" — לְהַחְזִיר בְּנֵי-אָדָם בְּתִשׁוּבָה. וְלָכֵן אֹמֵר רַבֵּנוּ ז"ל (סֵפֶר-הַמִּדּוֹת, אוֹת גְּאוּף, סִימָן מא): תִּקּוֹן לְהוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, שֵׁשׁ-תִּדְּל לְהַחְזִיר בְּנֵי-אָדָם בְּתִשׁוּבָה; וְאִין תִּשׁוּבָה גְּדוּלָה מְזוּ, כִּי אֵיךְ יְכוּלִים לְתַקֵּן חֲטָא זֶה? עַל-יָדֵי שְׁמַחְדִּירִים בְּעֶצְמָם אֱמוּנָה, שֶׁהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְמַלֵּא כָּל עֲלָמִין וְסוּבָב כָּל עֲלָמִין וּבְתוֹף כָּל עֲלָמִין, וְאִין לְפַחַד מִשׁוּם בְּרָיָה. כִּי מַה יֵּשׁ לִי לְאַבֵּד בְּזֶה הָעוֹלָם?! הֲלֹא אֲבִדְתִּי הַכֹּל, חֲטָאתִי לְפָנֵי הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְלֶךְ מַלְכֵי הַמַּלְכִּים, שֶׁהוּא נֹצֵחַ, וְאֲנִי טָפָה סְרוּחָה, הַיּוֹם כָּאֵן וְלִמְחָר בְּקָבֵר, הַיּוֹם אֲנִי מְסֻתָּבֵב וְחוֹשֵׁב: מִי יוֹדֵעַ מִי אֲנִי! וְלִמְחָר אֲנִי בְּקָבֵר, וְנִשְׁמָתִי צְרִיכָה לְתַן דִּין וְחֶשְׁבוֹן לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. וְלָכֵן מַה יֵּשׁ לִי לְאַבֵּד בְּזֶה הָעוֹלָם?!

אם לא נחזור בתשובה שלמה אליו יתברך, ממי עלי לפחד? ! מאיזה ריק ופוחז, מחתיכת בד, מאילו חיות טורפות, כלבים נובחים. ולהגיע אל השכל ואל הדעת הזאת זוכים על-ידי תפלה והתבודדות, שאדם ירגיל עצמו לבוא אל הקדוש-ברוך-הוא, ולספר לו כל לבו. כי מה יש לו להפסיד בזה העולם? ! והולך ומגלה לכלם את הבורא יתברך, וזה תקון הברית. ואלו הן הפרשיות שקוראים בימים אלו, שפרעה — פה-רע השתלט עלינו, כאלו הוא כבר יודע מי רב אמת ומי לאו. שוטה שכמהו, חתיכת אדמה, הראש שלו צומח באדמה, והוא יודע מי חכם ומי לאו? ! ואמר רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן פג), שזה יצר הרע לומר: תלמיד חכם זה נאה, תלמיד חכם זה אינו נאה; ראש דלעת הצומח על האדמה, אתה מתערב מי רב אמת ומי לאו? ! בשעה שאתה אכלת שפנים, ופרצופך נראה כחזיר, אתה סף הכל גוי, כי מי שמחלל שבת, יש לו דין של גוי, כמו שפוסק הרמב"ם, (פרק ל' מהלכות שבת, הלכה טו), שמי שמחלל שבת, יש לו דין של גוי, ויינו יין גסך, ולא יועיל מאומה עד שישוב בתשובה, האם יהודי ילך להפגין נגד גוי,

וְלִצְעַק 'שֶׁבֶת'?! הֲלֹא הוּא סֵף הַכֹּל כְּכוֹשֵׁי,
 תְּאִילָנָדִי, שְׁנוּהַג כְּאֹת נִפְשׁוֹ. וְאִם-כֵּן זֶה גְלוּת
 מִצָּרִים, שֶׁהַמַּחִין בְּקִטְנוּת, וְנִדְמָה כְּאִלוֹ יֵשׁ פֹּה
 אֵיזָה צַד עִם מִי לָרִיב וְלְהִתְנַכֵּחַ. לָךְ לִשְׁדָּה,
 וְתִרְאֶה שְׁצוּמַחַת דְּלַעַת וְתִרְיַב אֶתָּה, הֲאִם זֶה לֹא
 נִרְאֶה מְגַחֵךְ?! מַה כֵּן צָרִיכִים לַעֲשׂוֹת? בָּא מִשָּׁה
 רַבָּנוּ, וְשָׁמַע אֶת הַסֶּבֶל שֶׁעַם יִשְׂרָאֵל סוֹבְלִים, וּבָא
 לְפָנָיו יְתִבְרַךְ וְצוּעַק (שְׁמוֹת ה', כב): "לָמָּה הִרְעוּתָ
 לְעַם הַזֶּה, לָמָּה זֶה שְׁלַחְתָּנִי?! " מִשָּׁה רַבָּנוּ אוֹהֵב
 יִשְׂרָאֵל הַזֶּה (מְנַחֵחַ סה:), וְלֹא יָכוֹל הַזֶּה לְסַבֵּל
 צַעֲרָם שֶׁל יִשְׂרָאֵל. וְאוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים
 (מִדְּרַשׁ אֲגָדָה), שֶׁבִּקֵּשׁ אֶת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לָמָּה
 עִם יִשְׂרָאֵל צָרִיכִים לְסַבֵּל אֶת הַסֶּבֶל הַזֶּה, וּמַתִּי
 יִפְסְקוּ הַצָּרוֹת וְהַיְסוּרִים, הַפְּחָדִים וְהַחֲשָׁשׁוֹת,
 שְׁחוֹשְׁשִׁים מִהֲצִל שֶׁל עֲצָמָם, וְלֹא יָכוֹל הַזֶּה לְסַבֵּל
 דָּבָר זֶה, כִּי כָּל-כֶּף כָּאֵב לוֹ; "וַיִּגְדֵּל מִשָּׁה, וַיֵּצֵא
 לְאַחֲיוֹ, וַיִּרְא אִישׁ מִצָּרֵי מַכָּה לְאַחֲיוֹ, וַיִּפֶן כַּה וְכַה,
 וַיִּרְא כִּי אֵין אִישׁ, וַיִּף אֶת הַמִּצְרֵי וַיִּטְמְנֵהוּ בַּחֲלִי";
 אִם רַק תִּפְּקֵה יְהוּדֵי אַחֵר, כְּבָר אֲרָאָה לָךְ מִי יוֹתֵר
 טוֹב. וְכַתּוּב בַּזֵּהָר: וַיִּפֶן כ"ה וְכ"ה שָׁהֵם "שָׁמַע
 יִשְׂרָאֵל הַיְי"ה אֱלֹקֵינוּ הַיְי"ה אֶחָד", "בְּרוּךְ שֵׁם
 כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד", זֶה פְּעַמִּים כ"ה

אוֹתִיּוֹת, בְּכָל יוֹם וַיּוֹם אָנוּ אוֹמְרִים קְרִיאַת שְׁמַע
 בְּבִקְרָה, שְׁנֹזְכֹר כָּל הַיּוֹם עַל מַלְכוּתוֹ יִתְבָּרַךְ, וּבְעֶרְב
 גַּם-כֵּן אוֹמְרִים, שְׁנֹזְכֹר כָּל הַלַּיְלָה עַל מַלְכוּתוֹ
 יִתְבָּרַךְ. אוֹמֵר רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן
 יא), שְׁנֵה יְחוּדָא עֲלָאָה וַיְחוּדָא תַתָּאָה, שְׁנֵה חֲבוּר
 בֵּין הַיְיָ"ה לְאֱלֹקִים, "שְׁמַע יִשְׂרָאֵל" זֶה גְלוּי
 אֱלֹקוֹת — יְחוּדָא עֲלָאָה, "בְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד" זֶה
 יְחוּדָא תַתָּאָה, לִידַע שְׁאֵפְלוֹ בַּמְקוֹמוֹת הַמְטַנְפִים
 — יֵשׁ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. וְזוֹ צְרִיכָה לְהִיּוֹת
 עֲבוּדָתָנוּ — לְהַחֲזִיר אֶת אֱלוֹ שְׁנֵפְלוֹ בַּמְדוּר
 הַקְּלֹפוֹת מִטָּה מִטָּה, אוֹמֵר רַבֵּנוּ ז"ל, בְּפֶרֶט אֱלוֹ
 שְׁחָטָאוּ בְּהוֹצָאת זֶרַע לְבִטְלָה, בְּנֵאוֹף, אֲשֶׁר אוֹמֵר
 רַבֵּנוּ ז"ל: הַמוֹצִיא זֶרַע לְבִטְלָה, כְּאֵלוֹ הֵבִיא בְּנֵי
 לְמִלְךְ; תְּתַאֲרוּ לְעֲצַמְכֶם אֵיזָה חֲטָא מְגִנָּה וְעוֹן
 חָמוּר הוּא זֶה!

בְּכֵן מַה נֶעֱשָׂה? אִישׁ מְצָרִי מִכָּה אִישׁ עֲבָרִי
 מֵאֲחִיו, אֲזִי "וַיִּפֶן כ"ה וְכ"ה", שְׁנֵה "שְׁמַע יִשְׂרָאֵל
 הַיְיָ"ה אֱלֹקֵינוּ", וְ"בְרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ", שְׁנֵה
 פְּעַמִּים כ"ה אוֹתִיּוֹת, "וַיֵּרָא כִי אֵין אִי"ש", הֵינּוּ
 כְּשֵׁי אֲמוּנָה, כְּבָר אֵין שׁוּם אִי"ש — רָאשֵׁי
 תְּבוֹת: אֵין שׁוּם יְאוּשׁ, "וַיִּךְ אֶת הַמְצָרִי" —

נוֹתְנִים אֶת הַמַּכּוֹת לְמִצְרַיִם. "וַיִּטְמְנֶהוּ בַחַו"ל"
 — רָאשֵׁי תַבּוֹת: חֲזֹק וַיֵּאמֶן ל'בָּךְ. זֹאת מְגִלָּה
 לָנוּ רַבְּנוּ ז"ל. אָבֵל כּוֹאֵב לְמֹשֶׁה רַבְּנוּ מְאֹד, לָמָּה
 צָרִיךְ לְהִיּוֹת כָּךְ, שְׁעַם יִשְׂרָאֵל יִשְׁנָאוּ זֶה אֶת זֶה,
 וַיִּרְיבוּ אִישׁ עִם רֵעֵהוּ, וְאִזּוֹ יוֹצֵא שׁוֹב — "וַיֵּצֵא
 בַּיּוֹם הַשֵּׁנִי, וְהִנֵּה שְׁנֵי אַנְשִׁים עֹבְרִים נֹצִים,
 וַיֹּאמְרוּ: רָשָׁע, לָמָּה תִּכָּה רֵעֶךָ"; וְהָהוּא בְּמִקּוֹם
 לְהִכְנִיעַ עֲצָמוֹ לְצַדִּיק, הוּא חָצוּף גָּדוֹל מְאֹד,
 מֵאַחַר שֶׁטָּמָא עֲצָמוֹ בְּמֵאֲכָלוֹת אֲסוּרִים, בְּטָרְפוֹת
 וּנְבִלוֹת, וּבָא אֶל גְּדָה וְכוּ', וְאִיךְ יִבִּין מֵהוּ צַדִּיק,
 מֵה זֶה גְּלוּי אֱלֹקוֹת?! וְהִחְצוּף הַזֶּה, שְׁאוּמְרִים
 חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (מְדַרְשׁ אַגְדָּה): כָּל מִי שֶׁמֵּעֵז פָּנִים
 בַּמֶּלֶךְ, כְּאִלוֹ מֵעֵז פָּנִים לְפָנֵי הַשְּׂכִינָה. וְכֵן אוּמְרִים
 (גִּטִּין סב.): מָאן מַלְכֵי רַבָּנָן. "וַיֹּאמְרוּ: מִי שֶׁמָּךְ
 לְאִישׁ שׁוֹר וְשׁוֹפֵט עָלֵינוּ?! וַיִּירָא מֹשֶׁה וַיֹּאמְרוּ:
 אֲכֵן נוֹדַע הַדְּבָר", עֲכָשׁוּ אָנִי יוֹדַע לָמָּה סוֹבְלִים
 עִם יִשְׂרָאֵל גְּלוֹת, כִּי יֵשׁ בֵּינֵיהֶם גְּנָבִים, רַמָּאִים,
 צְבוּעִים, שְׁעוֹשִׂים גְּנָבוֹת וְשִׁחִיתוֹת, וְכָל הָרָאשׁ
 שְׁלָהֶם תִּקְצִיבִים תִּקְצִיבִים, וְזוֹ הַמְּנַהֲיגוֹת שְׁלָהֶם
 — אִיךְ לְהוֹצִיא מֵעַם יִשְׂרָאֵל כְּסָפִים — אוֹי לָהֶם
 וְאוֹי לְנַפְשָׁם. וְלָכֵן בְּיָמֵם קְדוֹשִׁים אֱלוֹ, עָלֵינוּ
 לְחֹזֵר בְּתִשׁוּבָה שְׁלָמָה עַל פְּגָם גְּנָבוֹת וּגְזֻלוֹת, אִם

יש בְּיָדֵינוּ כֶּסֶף שֶׁל גִּזְלָה, מִמּוֹן צְדָקָה שֶׁנִּטְלָנוּ —
 עָלֵינוּ לְהִשְׁיבוֹ, וְלֹא — נִשְׁלַם מְחִיר כְּבֵד בְּמַאֲד
 מְאֹד. וְהִנֵּה מִשָּׁה רַבָּנוּ נֹתֵן עֲשׂוֹר מִכּוֹת לְפִרְעָה
 וְלַמְצָרִים: דָּם, צְפֻרְדַּע, כְּנִים, עָרֹב, דְּבָר, שְׁחִין,
 בָּרָד, אֲרָבָה, חֲשָׁף, מַכַּת בְּכוֹרוֹת; עֲשׂוֹר מִכּוֹת
 קִשׁוֹת מְאֹד, עַד שֶׁפִּרְעָה צוּעַק: נַעֲזֹב אֶתְכֶם, לָכוּ,
 לָכוּ, עֲזְבוּ אוֹתָנוּ וְכוּ'. וְעַם יִשְׂרָאֵל יוֹצְאִים מִמִּצְרָ-
 יִם, וּמִשָּׁה רַבָּנוּ מְגַלֶּה לָהֶם אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-
 הוּא. וְכָל זֹאת קוֹרְאִים בְּפִרְשֵׁיּוֹת אֱלֹהִים, בְּיָמִים אֱלֹהִים
 שֶׁל "גְּדֻלַת שׁוֹבְבֵי"ם". הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְזַכֵּה
 אוֹתָנוּ לְצֵאת מִהַצָּרוֹת וְהַמְצָרִים, עַל-יְדֵי שְׁנֵי שְׁלִים
 זֶה עִם זֶה, וְאָנוּ עוֹבְרִים אֶת יַם סוּף, וְרוֹאִים אִיף
 סוּם וְרָכְבוֹ רָמָה בַיָּם, שְׁזֵה הַסֵּמ"ךְ-מ"ם וְנִקְבָּא
 דִּילָהּ, לִילִי"ת, נוֹפְלִים בַּיָּם הַחֲכָמָה וּמִתְבַּטְּלִים
 לְגַמְרֵי; כִּי מִשָּׁה רַבָּנוּ גָּלָה לָנוּ עַל הַיָּם אֶת
 הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּגִלּוּי רַב כְּזֶה, שְׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ
 הַקְּדוּשִׁים (מִדְרָשׁ אַגְדָּה): עוֹלָלִים וְיוֹנְקִים שְׁמִטּוֹ
 דִּדֵיהֶם מִפִּיהֶם, וְצָעֲקוּ: "זֶה אֵלֵי וְאֲנִיָּהוּ"; יְלָדִים
 קִטְנִים בְּפִעוּטוֹן, בְּתִלְמוּדֵי תוֹרָה וּבְבִתֵּי סֵפֶר
 צוּעֲקִים: "הִנֵּה הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אָבָא, אָבָא
 תִּרְאֶה, הִנֵּה הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, מִתְגַּלֶּה לְעֵינֵיהֶם גִּלּוּי
 אֱלֹקוֹת רַב וְנוֹרָא מְאֹד. וְאַחֲרֵי-כֵן שָׁרְנוּ שִׁירִים,

וְקִבְלָנוּ אֶת הַתּוֹרָה בְּהַר סִינַי; אֵיזָה נַעַם שֶׁל פְּרָשִׁיּוֹת אָנוּ קוֹרְאִים בְּיָמֵים אֵלֵינוּ! וְלָכֵן דִּיקָא בְּהֵם יְכוּלִים לְתַקֵּן כָּל אֲשֶׁר שִׁחַתְנוּ בַּפְּגָם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבַטְלָהּ, שֶׁכָּל הַסֵּבֶל שֶׁאָנוּ סוֹבְבִים הוּא רַק מִפְּאֵת שְׁלֵא שִׁבְנוּ בַּתְּשׁוּבָה. וְלָכֵן עָלִינוּ לְרֵאוֹת לְדַבֵּר רַק מִהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וּבְזֵה נִשְׂרַף אֶת כָּל הַקְּלָפוֹת. כִּי סוּף כָּל סוּף עָלִינוּ לְזָכֹר, שֶׁכָּלָנוּ עִם יִשְׂרָאֵל, יִשְׁבְּנוּ בְּמִצְרַיִם, כָּלָנוּ יִצְאָנוּ מִמִּצְרַיִם, וְכָלָנוּ עָמְדוּ רַגְלֵינוּ בְּהַר סִינַי. וְלָכֵן עָלִינוּ לְאַהֲבֵא אֶת כָּלָם, עִם יִשְׂרָאֵל אֵינָם נוֹהֲגִים בְּאֵלִימוּת, אֵין זֶה דֶּרֶךְ הַתּוֹרָה, אֵין זֶה נְתִיב הָאֱמוּנָה, עַקֵּר תִּפְקִידָנוּ רַק לְגִלוֹת אֶת הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְאֵלֵינוּ אֲשֶׁר מְצִיָּקִים לָנוּ, הֵם נְתִהוּוּ מִחֻטְאֵינוּ.

וְלָכֵן הִגִּיעַ הַזְּמַן, שֶׁנִּלְךָ וְנִצָּא בַּחוּץ, וְנִקְרַב יְהוּדִים לְצוּר מִחֻצְבֹּתָם, נִמְלֵא אֶת כָּל אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל וְכָל הָעוֹלָם כְּלוּ עִם אֱמוּנָה בְּהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, נִכְנִיס דַּעַת הָאֱמֶת בְּנִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וְזֶה עַקֵּר תִּקְוַת הַבְּרִית. וְזֶה שְׂיָבִיא אוֹתָנוּ לְגִדְלוֹת הַמַּחִין — לֹא לְפָחַד מִשׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַעֵוֹלָם, אֲלֵא מִהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּעֶצְמוֹ. וְלָכֵן הָעַקֵּר לְהִיּוֹת שְׂמִיחִים

וְעֲלִיזִים, כִּי אֵין עוֹד שְׁמֻחָה כְּשִׂמְחַת הָאֲמוּנָה, וּמִי
 שְׂמֵאֲמִין בְּהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אֵינוֹ נִשְׁבֵּר מֵאִישׁ.
 וְלָכֵן אוֹמֵר רַבְּנוּ ז"ל (סֵפֶר-הַמִּדּוֹת, אוֹת פַּחַד, סִימָן יא):
 מִי שֵׁישׁ לוֹ פְּחָדִים — יִזְמַר זְמַר שֶׁל שְׂמֻחָה; זֶה
 הַתְּקוּן — שֶׁנֶּרְקַד בְּכָל הַיָּמִים הַלְלוּ, וְנִשְׁמַע כְּלִי
 זְמֵר, כִּי כָּף אוֹמֵר רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א',
 סִימָן קסט): אִם תִּהְיֶה בְּשִׂמְחָה, הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא
 בְּעֶצְמוֹ יִשְׁמַר אוֹתָךְ שְׁלֹא תָבוֹא לַחֲטָא הַמְּגִנָּה הַזֶּה
 שֶׁל פֶּגַם הַבְּרִית; כִּי הַחֲטָא הַזֶּה בָּא עַל-יַדֵּי
 הַקְּלָפָה הַנִּקְרָאת לִילִי"ת, שֶׁהִיא עַל שֵׁם הַיְלָלָה,
 שְׂמִכְנִיסָה בְּאָדָם עֲצָבוֹת וּמְרָה שְׁחֹרָה, וּמִי שֶׁנִּקֵּי
 מַחֲטָא זֶה — מִגִּיעַ לְשִׂמְחָה, וּמִי שֶׁנִּכְשָׁל בּוֹ,
 יִרְאֶה לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, וְלִהְתְּדִיר שְׂמֻחָה בְּכָל
 נְשִׁמוֹת יִשְׂרָאֵל. וְתַכְף-וּמִיד כְּשֶׁאָדָם בְּשִׂמְחָה, הוּא
 שׁוֹבֵר אֶת כָּל הַגְּדֻרוֹת, וְתִפְלוּתוֹ מִתְקַבְּלוֹת
 בְּשָׂמִים. וְאוֹמֵר רַבְּנוּ ז"ל (סֵפֶר-הַמִּדּוֹת, אוֹת תְּפִלָּה,
 סִימָן נז): מִי שֶׁמֵתְפַלֵּל בְּשִׂמְחָה, הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא
 מְכַבֵּד אוֹתוֹ וּפּוֹקֵד אֶת לוֹחֲצָיו; וְהַמְלַחֵץ אוֹתוֹ
 — נוֹפֵל תַּחֲתָיו. וְכֵן אוֹמֵר רַבְּנוּ ז"ל (שָׁם, סִימָן ע'):
 עַל-יַדֵּי שְׂמֻחָה, תָּבוֹא תְּפִלָּתְךָ בְּהִיכָל הַמְּלֶךְ; וְכֵן
 אוֹמֵר (שָׁם, סִימָן פא): תְּפִלָּה שֶׁהִיא בְּשִׂמְחָה, הִיא
 עֲרֻבָה וּמִתְקָה לְהֵשֵׁם יְתָבָרָךְ; וְעַל נִקְדָּה זוֹ עָלִינוּ

לַעֲבֹד עֲכָשׁוּ בְיָמֵי "גְּדֻלַת שׁוֹכְבֵי"ם", שְׁקוֹרָאִים
 בָּהֶם פְּרָשִׁיּוֹת אֵלּוּ: שְׁמוֹת, וְאַרְא, ב'א, ב'שֶׁלַח,
 י'תָרו, מ'שִׁפְטִים; הָעֶקֶר לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה וּלְקָרֵב
 יְהוּדִים לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וּלְמַלֵּא אֶת כָּל אֶרֶץ
 יִשְׂרָאֵל וְאֶת כָּל הָעוֹלָם כְּלוּ עִם אֲמוּנָה, וּלְהַשִּׁיב
 אֶת הַגְּנֻבֹת וְהַגְּזוּלוֹת, וּלְפָרֵעַ אֶת הַחֻבּוֹת שֶׁאֲנוּ
 חַיְבִים. אוֹמֵר רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן
 קמא): עַל-יְדֵי הַחֲטָא הַמְּגִנָּה שֶׁל פָּגַם הַבְּרִית, אָדָם
 בּוֹרֵא קְלָפוֹת וּמְשַׁחֲתִים, שֶׁהֵם מְלוּיִם אוֹתוֹ, וְזוֹ
 הַבוּשָׁה הַגְּדוּלָּה בְּיֹתֵר. וְכֵן אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ
 הַקְּדוּשִׁים (בְּרִכּוֹת ו.): אֲלֵמָּלָה הָיוּ נוֹתְנִים לְעֵין
 רְשׁוּת לְרֵאוֹת, הָיָה רוֹאֶה שְׁמַיְמִין מְלוּיִם אוֹתוֹ
 רַבּוֹת קְלָפוֹת, וּמְשַׁמָּאל אֲלֵפֵי אֲלָפִים מְשַׁחֲתִים,
 אֲבָל אֲנָשִׁים אֵינָם רוֹאִים דְּבָר זֶה, וְחוֹשְׁבִים עַל
 פְּלוּנֵי כְּבַעַל מְדַרְגָּה וְהַשְּׂגָה וְכוּ', בְּשַׁעַה שְׁמַלְיוּנֵי
 קְלָפוֹת מְלוּיִם אוֹתוֹ. אֲבָל זָכִי הָרֵאוֹת רוֹאִים אֶת
 זֹאת. וְלָכֵן לֹא בְּחִנָּם שֶׁהַסֵּמ"ך-מ"ם רוֹצֶה לְבַלֵּעַ
 אֶת הַצְּדִיק שֶׁכֵּן רוֹאֶה אֶת כָּל חֲטָאִים שֶׁל הַנוֹאֲפִים.
 וְלָכֵן רוֹצֶה הַסֵּמ"ך-מ"ם לְפַלֵּג אֶת הָעַם, שֶׁלֹּא
 יִתְאַחֲדוּ בַּצְּדִיק הָאֶמֶת, וְכָל עֲנִיָּנוּ — פִּלְג, פִּלְג,
 לַעֲשׂוֹת מְפֻלְגוֹת. אֲבָל עָלֵינוּ לְהִתְאַחֵד יַחַד, כִּי
 כָּלֵנוּ בְּנֵי עַם אֶחָד, "בְּנִים אַתֶּם לַיהוָה" אֲלֵקִיכֶם"

(דברים יד, א); וְהֶעֱקָר — לְהִיּוֹת רַק בְּשִׂמְחָה, שְׂזָכִינוּ לִידַע מִרְבִּי אֱמֶת כְּזֶה. כְּשֶׁאָדָם יוֹדֵעַ מְגֻדְלוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, יֵשׁ לוֹ בְּמָה לְשִׂמְחָה; תְּשִׂיחוֹ אוֹמֵר רַבְּנוּ ז"ל (שיחות הַר"ן, סימן קעז), שֵׁישׁ לָכֶם רַבִּי כְּזֶה, הַיּוֹדֵעַ מְגֻדְלוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, רַבִּי כְּזֶה הַמְּגַלֵּה רַק אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְמָה לָּךְ לְפָחַד, תִּרְקַד מִרַב שִׂמְחָה — זֶה תִּקְוֶה הַבְּרִית, תִּקְוֶה שׁוֹבְבִי"ם, שְׂאֵז מִשֶּׁה רַבְּנוּ הֶעֱלָה אֶת עַם יִשְׂרָאֵל, עַד שֶׁכָּל־שָׂרוּ שִׂירָה לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ. וְאוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (שׁוֹחֵר טוֹב תְּהִלִּים יח): אֵין אָדָם שֶׁר שִׂירָה, אֶלָּא אִם-כֵּן נִמְחַל לוֹ כָּל עֲוֹנוֹתָיו; כְּזֶה שֶׁתִּרְקְדוּ, כְּזֶה תִּגְלוּ שֶׁנִּמְחַלוּ עֲוֹנוֹתֵיכֶם, אֲבָל כְּזֶה שֶׁתִּסְתַּוְּבִי בְּעֲצָבוֹת וּבְדַכְאוֹן, וְאַתֶּם מִתְּפַחְדִּים, וּמִמֵּי? מִרִּיקִים וּפּוֹחָזִים, מֵאִיזוֹ דִּלְעַת הַגְּדֻלָּה בְּאֲדָמָה?! כְּזֶה אַתֶּם מוֹכִיחִים, שְׂעֵדִין הָעוֹן קָשׁוּר בְּכֶם. וְלָכֵן תְּשִׂיחוֹ, וְהַשִּׂמְחָה הִיא הַגְּאֻלָּה, וְכִמוֹ שֶׁאוֹמֵר רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן כד): מְצֻה גְּדוּלָּה לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה תָּמִיד. וְאֵין זֶה עֲצָה גְּרִידָא, אֶלָּא מְצֻה גְּדוּלָּה מְאֹד; וְכָל רִגַע שֶׁאָדָם שִׂיחַ וּמְשִׂיחַ עוֹד יְהוּדִים מִמְּרָמְרִים וּמְדַכְּאִים, כְּזֶה הוּא מְקַיֵּם מְצֻה גְּדוּלָּה. וְלָכֵן עָלֵינוּ לְמַסֵּר נַפְשֵׁנוּ לְהִיּוֹת רַק בְּשִׂמְחָה וּלְשִׂיחַ אַחֲרֵים, וְזֶה

עקר תקוון הברית, וזאת צריכים לעשות בימי שובבי"ם. וזו הייתה מדרגתו של משה רבנו, שהעלה את עם ישראל למדרגה כזו עד ששרו שירה, כמו שכתוב (שמות טו, א): "אז ישיר משה ובני ישראל את השירה הזאת", כתוב בזהר (עין חלק ג' רצז): "זאת — זה אמונה. וזה מה שאומר דוד המלך (תהלים כז, ג): "בזאת אני בוטח", שבוטח רק בזאת — בהקדוש-ברוך-הוא, וזהו התקוון שלנו. זאת הם אותיות: ז' — זכות, לדון את הזולת לכף זכות, כמו שאומר רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן רפב), שצריכים לדון את כלם לכף זכות. א' — אמונה, שאומר רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ז'), שעקר הגאולה תהיה רק על-ידי אמונה. ת' — תפלה, שאומר רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן כה): ההתבודדות היא מעלה עליונה מהכל. וכן אומר רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן פד), שהתפלה היא השער להכנס אל הקדוש-ברוך-הוא. וזאת צעק דוד המלך: "בזאת אני בוטח", הינו אם יש את הזאת — יש לי בפה לבטח. וזו הברכה שברך אותנו משה. כמו שכתוב (דברים לג, א): "וזאת הברכה אשר ברך משה", שברך את עם

יִשְׂרָאֵל עִם הַשְּׁלֵשָׁה דְבָרִים הַלְלוּ: זִכּוֹת, אֲמוּנָה,
 תְּפִלָּה; וְעֲלִינוּ לַיְלֵךְ בְּדַרְכֵי רַבְּנוּ ז"ל, לְהִיּוֹת
 שְׂמֵחִים וְעֲלִיזִים, לְקָרֵב רְחוּקִים, לְדַבֵּר רַק דְּבוּרֵי
 אֲמוּנָה, וְלֹא לַחֲשֹׁשׁ מִשׁוּם בְּרִיָּה שְׂבַע עוֹלָם,
 לְהִתְיָרָא רַק מִהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ
 בְּיָדָיו לֹא יַעֲזֹבֵנוּ, וְנִזְכָּה לְתַקֵּן כָּל אֲשֶׁר פָּגַמְנוּ
 בְּפֶגַם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, אֲשֶׁר דִּיקָא
 בְּיָמֵי "גְּדֵלַת שׁוֹכְבֵי"ם", שֶׁהֵם יָמִים גְּדוּלִים
 וְקִדּוּשִׁים, צָרִיכִים לְעֵבֶד עַל עֲצֻמְנוּ לְהִיּוֹת בְּעֲלֵי
 תְּשׁוּבָה אֲמִתִּים, וּבְזִכּוֹת הַתְּשׁוּבָה — נִזְכָּה
 לְהַגָּאֵל גְּאֻלַּת עוֹלָם.

תָּם וְנִשְׁלָם, שׁוּבָח לְאֵל בּוֹרֵא עוֹלָם!